

WWF
Programul
Dunăre-Carpați
România

Tel: +40 21 317 49 96
Fax: +40 21 317 49 97
office@wwfdcp.ro
www.wwf.ro

Str. Dumitru Zosima,
38, Sector 1
București, 011536
România

Priorități privind combaterea tăierilor ilegale

Principalele cauze ale tăierilor ilegale:

- ❖ *Inconsistența, incoerența și lipsa de predictibilitate a cadrului legislativ;*
- ❖ *Suprareglementarea și impunerea de proceduri birocratice excesive în procesul de gospodărire a pădurilor;*
- ❖ *Fărămițarea administrativă a fondului forestier național (rezultat al procesului de retrocedare - încă nefinalizat);*
- ❖ *Subfinanțarea sectorului forestier;*
- ❖ *Lipsa cadastrului la nivel național;*
- ❖ *Nivelul redus de dezvoltare a infrastructurii în silvicultură;*
- ❖ *Lipsuri privind capacitatea instituțională de exercitare a controalelor;*
- ❖ *Lipsa de transparență și implicare a factorilor interesați, respectiv de colaborare cu actorii din alte domenii relevante;*
- ❖ *Ponderea ridicată a comunităților locale aflate în situații de vulnerabilitate din perspectiva serviciilor, bunurilor și oportunităților de dezvoltare durabilă oferite de pădure, de care ar trebuie să beneficieze ;*
- ❖ *Nu există mecanisme funcționale de compensare a proprietarilor de păduri cărora le sunt impuse restricții.*
- ❖ *Slaba productivitate și competitivitate a sectorului forestier alimentată și agravată de toți acești factori;*
- ❖ *Lipsa unei coerențe legislative între legislația de mediu și legislația silvică*
- ❖ *Lipsa unui sistem eficient de informare a factorilor implicați referitor la suprafețele de pădure incluse în catalogul național al pădurilor virgine și cvasivirgine.*

Pentru îndeplinirea acestor obiective și instalarea unei “normalități” în ce privește sectorul silvic considerăm, ca o premisa necesară, **simplificarea cadrului legal** pentru gospodărirea pădurilor și **armonizarea** cu legislația relevantă din alte domenii de activitate, în cadrul unui proces transparent și participativ coordonat de autoritățile competente în domeniu.

Obiective strategice:

- ✚ Întărirea **capacității și transparenței instituționale** privind gestionarea pădurilor și creșterea **competitivității sectorului forestier**;

WWF
Programul
Dunăre-Carpați
România

Tel: +40 21 317 49 96
Fax: +40 21 317 49 97
office@wwfdcp.ro
www.wwf.ro

Str. Dumitru Zosima,
38, Sector 1
București, 011536
România

- + Eficientizarea **cadrlui legal pentru trasabilitatea masei lemnoase** (Wood tracking / SUMAL) și creșterea capacității de implementare a acestuia;
- + Asigurarea **necesităților de bază** (ex. lemn de foc pentru uz casnic, lemn construcții rurale) pentru comunitățile locale;
- + Susținerea **dezvoltării durabile a comunităților locale** prin promovarea valorificării superioare a masei lemnoase și menținerea /crearea de noi locuri de muncă prin prelucrarea locală a masei lemnoase;
- + Asigurarea unui cadru legislativ coerent în ceea ce privește autorizarea lucrărilor de exploatare a masei lemnoase prin includerea condițiilor de mediu în cadrul autorizației de exploatare (L 46/2008 actualizată)
- + Realizarea unui sistem eficient actualizat periodic de evidențiere a suprafețelor de pădure incluse în catalogul național al pădurilor virgine și cvasivirgine.

Întărirea capacității și transparenței instituționale privind gestionarea pădurilor și creșterea competitivității sectorului forestier;

Directie strategică: Restructurarea și eficientizarea sistemului de administrare a pădurilor:

→ **Redefinirea sistemului de asigurare a pazei pădurilor**

Deși **contraperformant**, sistemul de paza actual al pădurilor din România pune în continuare accent pe **paza arborilor** aflați în gestiune la nivel de canton și nu pe **controlul recoltării lemnului în ansamblu**, printr-un **efort colectiv** urmând o **abordare integrată**.

Propuneri de soluționare:

- ❖ Revizuirea recentă a condițiilor răspunderii patrimoniale a personalului silvic și arondarea teritorială a suprafețelor neadministrare, trebuie în mod imperios completată /**sincronizată** cu **revizuirea atribuțiilor de pază** prin **extinderea obligațiilor de control** privind recoltarea lemnului; Sarcina identificării și semnalării tăierilor ilegale trebuie să rămână în responsabilitatea personalului silvic și care se va implementa în continuare prin: **patrulări, controale parțiale, controale de fond** și concentrarea asupra verificării legalității **transporturilor atât în cadrul suprafețelor arondate** (procedura de control simplificată) cât și pe **drumurile publice conform arondării teritoriale**, verificarea **alertelor semnalate de sistemul SUMAL** (adaptat în acest sens), monitorizarea **activităților de exploatare** etc.
- ❖ Modificările aduse codului silvic (într-un parcurs în care nu a fost o dezbatere publică reală) impun revizuirea Regulamentului de paza al pădurilor prin stabilirea de **noi indicatori de performanță privind paza pădurilor** pentru structurile silvice autorizate; cu atragerea răspunderii administrative sau penale, după caz, în situația activităților de pază constatate ca fiind neconforme/ilicite. Este astfel necesară stabilirea unor **indicatori și praguri clare de performanță** în urma unor dezbateri ample printr-un proces

WWF
Programul
Dunăre-Carpați
România

Tel: +40 21 317 49 96
Fax: +40 21 317 49 97
office@wwfdcp.ro
www.wwf.ro

Str. Dumitru Zosima,
38, Sector 1
București, 011536
România

participativ (ex. cuantumul și moditatea de verificare a alertelor semnalizate; harta zonelor de risc privind tăierile ilegale; numărul controalelor privind circulația masei lemnoase și a activităților de exploatare; volumului de lemn provenit din tăieri ilegale neraportate instituțiilor de control);

- ❖ **Simplificarea procedurilor de raportare a tăierilor ilegale** de către personalul silvic printr-un **sistem informatic transparent** (gen: iwood tracking /inspectorulpadurii) la care să aibă acces toate instituțiile cu atribuții de control; **Adaptarea sistemelor de trasabilitate** a lemnului pentru a facilita **controlul** activităților de exploatare, **circulația materialelor lemnoase** respectiv pentru a facilita raportarea tăierilor ilegale constatate;
- ❖ Stabilirea unei **periodicități minime obligatorii** a controalelor de fond coordonate de Garzile Forestiere pentru ocoalele silvice în cadrul unui **plan de control bazat pe analiza transparentă a riscurilor** (actualizarea **hartii zonelor de risc privind recoltarea ilegală a lemnului**).

O pază coerentă și unitară a pădurilor este mult mai eficientă și conduce la **reducerea costurilor suportate de stat respectiv de proprietari**. Astfel atribuțiunile de pază ale personalului silvic ar **trebui să se concentreze asupra plasării pe piață a lemnului**, mult mai **simplu și eficient de controlat** având la îndemână și **sistemele de trasabilitate dezvoltate** (ex. Wood Tracking, SUMAL, sistemul de alertare bazat pe imagini satelitare – informațiile trebuie să fie disponibile și administratorilor de păduri și gărzilor forestiere pentru ca și în baza lor să se întocmească actele de patrulare, inspecțiile, controalele de pază).

→ **Răspunderea echitabilă** ("în solidar") atât a personalului silvic cu atribuții de pază cât și a altor instituții cu responsabilități în combaterea recoltării ilegale a lemnului (garzi forestiere, poliție, jandarmerie, etc);

Justificare: Având în vedere faptul că gestionarea ilegală, degradarea ori distrugerea resurselor fondului forestier constituie o amenințare la adresa **siguranței naționale** a României (L. 51 /1991 actualizată) fiind desemnate prin lege mai multe instituții responsabile, se impune o **răspundere echitabilă**, distribuită între toți cei implicați în combaterea recoltării ilegale a lemnului. Răspunderea personalului silvic trebuie să fie **justă**, ținând cont de **atribuțiile limitate în afara fondului forestier național** (ex. nu are atribuții de control pentru circulația materialelor lemnoase pe drumurile publice sau în spații private, nu are drept de legitimare, etc);

În mod evident, în funcție de gravitatea faptelor, după caz se impune instituirea unei **raspunderi colective** atât în ce privește structurile silvice dar și al altor instituții cu responsabilități în combaterea recoltării ilegale a lemnului.

Propuneri de soluționare:

- ❖ Simplificarea procedurilor de raportare a tăierilor ilegale de către personalul silvic printr-un **sistem informatic transparent** (gen: iwood tracking /inspectorulpadurii) la care să aibă acces **toate instituțiile cu atribuții de control**; Obligatorietatea operării în acest sistem a soluțiilor aplicate de către alte instituții (garda forestieră, poliție, jandarmerie, etc);

WWF
Programul
Dunăre-Carpați
România

Tel: +40 21 317 49 96
Fax: +40 21 317 49 97
office@wwfdcp.ro
www.wwf.ro

Str. Dumitru Zosima,
38, Sector 1
București, 011536
România

- ❖ Consolidarea și armonizarea, în cadrul unui proces transparent, a **procedurilor specifice privind reglementarea atribuțiilor de control pentru instituțiile implicate** (ocol silvic, garda forestieră, garda de mediu, poliție, jandarmerie, etc) în sensul creșterii eficienței activităților specifice de combatere integrată a tăierilor ilegale;
- ❖ Monitorizarea respectării procedurilor și stabilirea de **raspunderi legale specifice fiecărei instituții**;

→ **Identificarea pădurilor din afara Fondului Forestier național** (la nivel de arondare teritorială);

Justificare: Inventarul forestier național releva existența a cca 700.000 ha păduri situate în afara fondului forestier național. În prezent aceste păduri nu sunt incluse în fondul forestier național și în consecință nu sunt administrate / servicii silvice de către structuri autorizate. Aceste suprafețe sunt în prezent afectate de defrisări (extinderea suprafețelor agricole) prin incendiere sau tăieri ilegale. În prezent soluțiile legale nu sunt eficiente deoarece: (i) structurile teritoriale de specialitate ale autorității publice centrale care răspunde de silvicultură nu au capacitatea să identifice cu resurse proprii aceste suprafețe, (ii) nu există cadastru și o situație clară asupra proprietății, (iii) nu există încă mecanisme de finanțare funcționale pentru asigurarea pazei și a plăților compensatorii pentru proprietari.

Având în vedere faptul că suprafața forestieră a României este mult sub media Europeană iar costurile privind împădurirea terenurilor degradate sunt foarte ridicate (în ultimii 20 ani în România s-au împădurit doar cca 50.000 ha), apare esențială menținerea pădurilor existente cu atât mai mult cu cât adesea, pădurile din afara fondului forestier național, reprezintă ecosisteme forestiere rare, amenințate sau periclitate (jnepenișuri, rarități alpine de molid, păduri galerii de anin, etc).

Propuneri pentru soluționare:

- ❖ Obligația identificării pădurilor (asa cum sunt definite în codul silvic) care fac parte din categoria vegetație forestieră de pe terenuri din afara fondului forestier național, de către structurile teritoriale de specialitate ale autorității publice centrale care răspunde de silvicultură la sesizarea /**notificarea ocoalelor silvice desemnate prin arondarea teritorială**;
- ❖ Preluarea **obligatorie în pază** de către ocoalele silvice desemnate prin arondarea teritorială, a tuturor suprafețelor de pădure astfel identificate și pentru care nu sunt asigurate servicii silvice pe bază de contract (se vor avea în vedere inclusiv situațiile în care proprietarul nu poate fi identificat); Aceasta măsura o completează pe precedentă contribuind la reducerea riscurilor privind tăierile ilegale din păduri neadministrate;
- ❖ Contravaloarea serviciilor silvice de pază se asigură prin **finanțare anuală de la buget**, prin bugetul autorității publice centrale care răspunde de silvicultură - prin **definitivarea cadrului legal**
- ❖ Asigurarea de **plăți compensatorii** pentru **toti** proprietarii terenurilor (inclusiv păduri aparținând UAT-urilor și proprietarilor sub 10 ha;

WWF
Programul
Dunăre-Carpați
România

Tel: +40 21 317 49 96
Fax: +40 21 317 49 97
office@wwfdcp.ro
www.wwf.ro

Str. Dumitru Zosima,
38, Sector 1
București, 011536
România

→ **adoptarea de mecanisme funcționale de compensare a proprietarilor de păduri cărora le sunt impuse restricții**

Justificare: Deși de aproape 10 ani Codul silvic obliga statul să instituie mecanisme pentru alocarea compensațiilor pentru proprietarii de păduri cărora le sunt impuse restricții.

Propuneri pentru soluționare:

- ❖ Trebuie corectate deficiențele actuale ce se regăsesc în recent aprobată Hotărâre: (i) se impune existența amenajamentului silvic și astfel nu acopera proprietarii sub 10 ha care nu au obligația să întocmească amenajament; (ii) să permită acordarea de compensații și în baza hotărârilor CTAS (e.g/ includerea în Catalogul Național al Pădurilor Virgine); (iii) chiar și în contextul arondării teritoriale (i.e. conform noului cod silvic vor fi toate preluate în paza de către OS), nu se acordă compensații dacă volumul mediu al tăierilor ilegale este mai mare de 1 mc/ha, în anul anterior anului depunerii solicitării pentru compensații - aceasta prevedere ar trebui să fie eventual valabilă doar pentru primul an de aplicare, ulterior preluării în paza /administrare nu mai poate fi responsabilizat tot proprietarul;
- ❖ Aprobarea **metodologiei de calcul** a compensațiilor în acord cu prevederile Codului Silvic; Astfel contravaloarea serviciilor ecosistemelor forestiere asigurate prin menținerea funcțiilor de protecție a pădurilor, trebuie să fie suportată și de către **beneficiarii direcți sau indirecti ai serviciilor ecosistemelor forestiere**, care se virează în **fondul de ameliorare a fondului funciar cu destinație silvică**;
- ❖ Soluționarea asigurării compensațiilor și pentru **UAT-uri**;
- ❖ Includerea în **PNDR a măsurilor compensatorii pentru Siturile Natura 2000** (O.U.G. 57/2007 art. 26 alin. (1), Codului Silvic, art. 97);

→ **implementarea adecvată a prevederilor Reg. (UE) 995 /2010 (EUTR)**

Justificare: Anexa atasată.

Eficientizarea cadrului legal pentru trasabilitatea masei lemnoase (Wood tracking / SUMAL) și creșterea capacității de implementare a acestuia;

Directie strategică: Îmbunătățirea sistemelor de trasabilitate a lemnului: **simplitate – eficientă - transparență**;

→ consolidarea sistemelor de prevenție cu **accent pe prima plasare pe piață** a lemnului;

→ creșterea gradului de **transparență** prin dezvoltarea și asigurarea funcționării **platformei inspectorul padurii**;

→ instituirea unor sisteme de **monitorizare a alertelor generate de sistemele** de trasabilitate;

→ sistem de **evidență publică a registrelor de control**;

WWF
Programul
Dunăre-Carpați
România

Tel: +40 21 317 49 96
Fax: +40 21 317 49 97
office@wwfdcp.ro
www.wwf.ro

Str. Dumitru Zosima,
38, Sector 1
București, 011536
România

→ instituirea de **proceduri de control transparente**;

→ adaptarea regimului contravențiilor silvice astfel încât **sanctiunile să fie eficiente, proporționale și disuasive**;

Propuneri privind dezvoltarea sistemelor de trasabilitate (Wood tracking/SUMAL - Radarul Padurilor)

- ❖ Organizarea unor **dezbateri publice** pentru dezvoltarea și aprobarea HG 1004/2016 pentru îmbunătățirea sistemelor de trasabilitate (încă în faza receptionare /de testare); Atragem aici atenția ca pentru îndeplinirea ultimului termen asumat de Guvern (i.e. octombrie 2017) este necesară prioritizarea acestui act normativ. Sistemul "Wood tracking" și "Inspectorul padurii" trebuie actualizat și îmbunătățit, dovedind că este o soluție eficientă pentru combaterea tăierilor ilegale într-un cadru transparent;
- ❖ Sistemul trebuie **să răspundă riscurilor identificate** și să țină cont de analiza cost - beneficiu;
- ❖ Instituirea de proceduri de control transparente privind: **monitorizarea alertelor generate** de sistemele de trasabilitate astfel încât controlul firmelor **să nu poată fi orientat discreționar**, ci în baza unei analize bazate pe riscuri (criteriile transparente de prioritizare a controalelor conform Regulamentului European 995 /2010 EUTR și O.M. nr. 819 /2015);
- ❖ Reglementarea unui sistem de **evidență publică a registrelor de control** (cu păstrarea elementelor de confidențialitate), în care să se regăsească natura și rezultatele controalelor, precum și măsurile de remediere impuse de autoritatea competentă (Art. 11, Reg. 995 /2010);
- ❖ Sistemele de transparență trebuie să fie **eficiente** prin soluții tehnice care să ia în considerare și **necesitatea susținerii competitivității / productivității sectorului forestier** – pentru că numai în acest fel poate fi combătută eficient și **durabil** recoltarea ilegală a lemnului în România;
- ❖ Asigurarea transparenței prin modulul "**Inspectorul Padurii**".

Susținerea dezvoltării durabile a comunităților locale prin promovarea valorificării superioare a masei lemnoase și menținerea /crearea de noi locuri de muncă prin prelucrarea locală a masei lemnoase;

Directie strategica: Adresarea cauzelor sociale privind incidența tăierilor ilegale

→ asigurarea cu **prioritate a lemnului** de foc și a lemnului pentru construcții rurale **pentru comunitățile locale**; Aceasta măsură trebuie coroborată cu un **plan integrat** privind susținerea și dezvoltarea **sistemelor de utilități** în mediul rural respectiv **creșterea eficienței consumului de energie**.

→ **eliminarea TVA**-ului pentru lemnul de foc /construcții rurale vândut către populație;

→ susținerea dezvoltării rurale prin **sprijinirea prelucrării locale** a masei lemnoase;

→ **eliminarea praquurilor** (HG 617, art 3) privind **valorificarea superioară a masei lemnoase**;

WWF
Programul
Dunăre-Carpați
România

Tel: +40 21 317 49 96
Fax: +40 21 317 49 97
office@wwfdcp.ro
www.wwf.ro

Str. Dumitru Zosima,
38, Sector 1
București, 011536
România

→ aplicarea transparenta a **criteriilor obiective** pentru **alegerea de catre Ocoalele Silvice de stat a parchetelor** (ce urmeaza sa fie exploatate in regie proprie sau prin prestari servicii), pentru asigurarea materialelor lemnoase fasonate (lemn de foc /lemn de lucru) conform nevoile proprii de productie si prioritatilor de alocare stabilite in codul silvic;

→ o atentie deosebita trebuie acordata strategiilor de management in situatiile in care anumite suprafate forestiere reprezinta **singura sursa de subzistență**, oferind **produse fundamentale pentru comunitatea locala**; Pădurile ce satisfac necesitățile de bază ale comunităților locale atunci când **nu este fezabilă procurarea resurselor din alte locații** pentru urmatoarele situații: (i) energie pentru încălzirea locuințelor și gătit; (ii) materiale de construcție a caselor și dependințelor; (iii) materie primă pentru obținerea de produse (ex. mestesuguri traditionale) ce asigură veniturile necesare subzistenței populației.

→ **criteriile de adjudecare la licitații** de masă lemnoasă să fie un raport între beneficiul financiar imediat (pretul direct oferit in licitatie) și, respectiv, **gradul de prelucrare și aportul socioeconomic** local al activității de prelucrare a lemnului (aport financiar indirect concretizat prin taxele si valoarea adaugata rezultate prin prelucrare, raportat la cantitatea de lemn consumata de procesatori – un aport esential pentru dezvoltarea durabila a comunitatilor locale);

→ dezvoltarea **infrastructurii forestiere** (drumuri, platforme primare, depozite de lemn) prin: (i) suplimentarea fondurilor PNDR; (ii) reinvestirea profitului in infrastructura forestiera ar trebui sa reprezinte un indicator de performanta stabil, in cadrul managementului forestier pentru padurile proprietate publica; (iii) sprijin de la bugetul de stat (drumurile forestiere accesibilizeaza asezari umane si alte bunuri ale comunitatilor locale);

Asigurarea unui cadru legislativ coerent în ceea ce privește autorizarea lucrărilor de exploatare a masei lemnoase prin includerea conditiilor de mediu în cadru autorizației de exploatare (L 46/2008 actualizată)

Directie strategica: Eficientizarea procesului de autorizare și monitorizare a conditiilor de mediu prin lucrările silvice.

Conform procedurilor actuale, in cele mai multe situații agentul economic cunoaște condițiile /restricțiile de mediu doar dupa ce parchetule este autorizat spre exploatare. Astfel, daca avizul de mediu cuprinde masuri restrictive ori agentul economic ori mediul vor avea de suferit pierderi. Este ca o loterie din care toti factorii implicati sunt afectati in mod negativ.

Se impune de asemenea si armonizarea prevederilor legislatiei silvice si de mediu astfel incat in autorizatia de exploatare sa fie incluse si masurile de monitorizare cu privire la respectarea conditiilor de mediu; astfel respectarea conditiilor de mediu se vor verifica sistematic prin controalele de exploatare; Solutia centrala pentru eficientizarea procesului de autorizare este ca si conditiile de mediu (cuprinse in avizul de mediu) sa fie aduse la cunostinta agentului economic, interesat de achizitia masei lemnoasa pe

WWF
Programul
Dunăre-Carpați
România

Tel: +40 21 317 49 96
Fax: +40 21 317 49 97
office@wwfdcp.ro
www.wwf.ro

Str. Dumitru Zosima,
38, Sector 1
București, 011536
România

picioar, prin caietul de sarcini - anterior licitației /achiziției. Se asigură astfel informarea clară și transparentă a tuturor operatorilor care doresc să achiziționeze masă lemnoasă pe picioar iar în aceste condiții aceștia își pot dimensiona oferta financiară în mod corespunzător (funcționează și ca un **instrument de prevenție** iar în acest sens foarte util este și „catalogul partizilor”).

→ Asigurarea unui **cadru participativ** pentru identificarea celor mai bune soluții de **eficientizare și fluidizare a procesului de autorizare**.

Realizarea unui sistem eficient actualizat periodic de evidențiere a suprafețelor de pădure incluse în catalogul național al pădurilor virgine și cvasivirgine.

Directie strategică: Securizarea acestor suprafețe.

- ✚ Dezvoltarea unei **platforme informative, actualizate periodic** (conform Ordinului 2525 /2016) în care să fie publicate suprafețele incluse în Catalogul pădurilor virgine și cvasivirgine din România dar și suprafețele cuprinse în studiile de fundamentare înregistrate conform legislației în vigoare.
- ✚ Decizia UNESCO trebuie transpusă în **cadrul legislativ național** care astfel să faciliteze instituirea măsurilor necesare pentru gestionarea adecvată a acestor valori. În acest sens este necesară: (i) stabilirea cadrului administrativ și a autorității responsabile pentru monitorizarea și gestionarea acestor valori; (ii) consolidarea prin lege a statutului special de protecție pentru suprafețele candidate; (iii) instituirea unor măsurilor de gestionare în acord cu celele state co-reprezentate pentru implementarea recomandărilor UNESCO. Reglementarea acestor măsuri este necesară și pentru actualizarea planurilor de management, adaptarea strategiilor de dezvoltare regională și locală - inclusiv pentru dezvoltarea strategiilor de promovare și vizitare responsabilă a siturilor intrate în patrimoniul UNESCO.